

Міністерство освіти і науки України
Державний вищий навчальний заклад
«Донбаський державний педагогічний університет»

Технологічний факультет

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

на засіданні Приймальної комісії
ДВНЗ «Донбаський державний
педагогічний університет»

Протокол № 8
від « 28 » 03 2016 р.

Голова Приймальної комісії

_____ Омельченко С.О.

М.П.

«РЕКОМЕНДОВАНО»

Вченою радою
технологічного факультету

Протокол № 8
від « 10 » березня 2016 р.

ПРОГРАМА
ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

для вступників на 2-ий курс
денної форми навчання
ТЕХНОЛОГІЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ

для здобуття ступеня бакалавра
за напрямом підготовки 6.010104 Професійна освіта

на базі раніше здобутого ступеня
(молодшого спеціаліста, бакалавра, спеціаліста, магістра)
за іншим напрямом підготовки (спеціальністю)

Слов'янськ – 2016

Укладачі програми:

В.І. Бондаренко – кандидат технічних наук, доцент, декан технологічного факультету;

В.В. Стешенко – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри педагогіки і методики технологічної та професійної освіти;

О.В. Лихолат – кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри технологій виробів легкої промисловості та дизайну;

М.В. Бутиріна – кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри загальнотехнічних дисциплін, промислових технологій та безпеки життєдіяльності;

О.В. Курчій – кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри педагогіки і методики технологічної та професійної освіти;

В.В. Перейма – кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри загальнотехнічних дисциплін, промислових технологій та безпеки життєдіяльності;

Е.Д. Шумілова – кандидат технічних наук, доцент кафедри загально технічних дисциплін, промислових технологій та безпеки життєдіяльності;

Л.П. Борисенко – старший викладач кафедри технологій виробів легкої промисловості та дизайну;

С.Є. Полякова – старший викладач кафедри технологій виробів легкої промисловості та дизайну;

Н.М.Шалашна – кандидат історичних наук, доцент кафедри культурології, естетики та історії;

Т.М. Баклашова – старший викладач кафедри культурології, естетики та історії;

І.А. Федь - доктор філософських наук, професор кафедри культурології, естетики та історії;

Ю.В. Ніколайчук – старший викладач кафедри загально технічних дисциплін, промислових технологій та безпеки життєдіяльності.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Співбесіда з абітурієнтами на технологічному факультеті є засобом державної атестації студентів, які переведені з інших навчальних закладів на другий курс технологічного факультету ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет».

Мета екзамену – перевірка і оцінка науково-теоретичної та практичної підготовки студентів для встановлення відповідності їх освітньо-кваліфікаційного рівня до вимог стандарту якості освіти, положень про ВНЗ України та ступеневу освіту, а також навчальних планів і програм підготовки фахівців.

В основу програми співбесіди виносяться дисципліни окремих блоків: професійної та практичної підготовки, природничо-наукової підготовки, професійної науково-предметної підготовки, до яких увійшли такі дисципліни, як: історія України, інформатика та обчислювальна техніка, вступ до спеціальності, безпека життєдіяльності, малюнок та основи композиції, виробниче навчання, нарисна геометрія, хімія, хімія полімерів, основи кольорознавства.

1. ФОРМА ПРОВЕДЕННЯ ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

На основі програми складається тест, який включає комплекс завдань, що потребують використання умінь застосовувати інтегровані знання навчального матеріалу з фахових дисциплін для вирішення типових завдань.

Комплекс тестових завдань для кожної спеціалізації складає по 40 питань закритої форми й кожне правильно виконане тестове завдання оцінюється одним балом

В тестах студенти повинні означити одну вірну, на їх думку, відповідь. Екзамен вважається складеним, якщо студент виконав більше 60% завдань (не менше 24 завдань).

2. СТРУКТУРА ТА ЗРАЗОК БІЛЕТУ

Пропонується такий варіант складання білетів:

ЗРАЗОК ТЕСТІВ

Затверджую:

Голова приймальної комісії

Ректор ДДПУ _____ С.О. Омельченко

Схвалено:

Радою технологічного факультету

«10» березня 2016 р. Протокол № 8

Державний вищий навчальний заклад
«Донбаський державний педагогічний університет»
Технологічний факультет

ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ

комплексного екзамену

для студентів напряму підготовки 6.010104 «Професійна освіта»

Прізвище _____ Група _____

Інформатика та обчислювальна техніка

1. Питання

1.1. 1.2. 1.3.

2. Питання

2.1. 2.2. 2.3. 2.4.

3. Питання

3.1. 3.2. 3.3. 3.4.

4. Питання

4.1. 4.2.; 4.3. 4.4.

Вступ до спеціальності

5. Питання

5.1. 5.2. 5.3. 5.4.

6. Питання

6.1. 6.2. 6.3.

7. Питання

7.1. 7.2. 7.3.

8. Питання

8.1. 8.2. 8.3.

Історія України

9. Питання

9.1. 9.2. 9.3.

10. Питання

10.1. 10.2. 10.3.

11. Питання

11.1. 11.2. 11.3.

12. Питання

12.1. 12.2. 12.3.

Історія української культури

13. Питання

13.1. 13.2. 13.3.

14. Питання

14.1. 14.2. 14.3.

15. Питання

15.1. 15.2. 15.3.

16. Питання:

16.1 16.2. 16.3. 16.4.

Малюнок та основи композиції

17. Питання

17.1 17.2. 17.3. 17.4.

18. Питання

18.1. 18.2 18.3 18.4

19. Питання				
19.1.	19.2		19.3	19.4
20. Питання				
20.1.	20.2		20.3	20.4
<u>Виробниче навчання</u>				
21. Питання				
21.1.	21.2.		21.3.	21.4.
22. Питання				
22.1.	22.2.		22.3.	22.4.
23. Питання				
23.1.	23.2.		23.3.	23.4.
24. Питання				
24.1.	24.2.		24.3.	24.4.
<u>Нарисна геометрія.</u>				
25. Питання				
25.1.	25.2.		25.3.	25.4.
26. Питання				
26.1.	26.2.	26.3.	26.4.	26.5
27. Питання				
27.1.	27.2.	27.3.	27.4.	27.5.
28. Питання				
28.1.	28.2.	28.3.	28.4.	28.5.
<u>Основи прикладної антропології та біомеханіка</u>				
29. Питання				
29.1.	29.2.	29.3.	29.4.	29.5.
30. Питання				
30.1.	30.2.	30.3.	30.4.	30.5.
31. Питання				
31.1.	31.2.	31.3.	31.4.	31.5.
32. Питання				
32.1.	32.2.	32.3.	32.4.	32.5.
<u>Хімія полімерів</u>				
33. Питання				
33.1.	33.2.	33.3.	33.4.	33.5.
34. Питання				
34.1.	34.2.	34.3.	34.4.	34.5.
35. Питання				
35.1.	35.2.	35.3.	35.4.	35.5.
36. Питання				
36.1.	36.2.	36.3.		
<u>Основи кольорознавства</u>				
37. Питання				
37.1.	37.2.		37.3.	
38. Питання				
38.1.	38.2.		38.3.	
39. Питання				
39.1.	39.2.		39.3.	
40. Питання				
40.1	40.2.		40.3.	40.4.

Підпис студента _____

Голова комісії
Члени комісії

Бондаренко В.І.
Бутиріна М.В.
Стешенко В.В.
Лихолат О.В.
Цибулько Г.Я.

3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Кількість відповідей	Оцінювання за 100 бальною шкалою	Оцінювання за ESTC	Оцінювання за національною шкалою
40	100	A	Відмінно
39	99		
38	96		
37	93		
36	90		
35	89	BC	Добре
34	87		
33	84		
32	81		
31	78		
30	75	DE	Задовільно
29	74		
28	72		
27	69		
26	66		
25	63	FX	Незадовільно
24	60		
23	59		

4. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ

Інформатика та обчислювальна техніка

Загальні відомості про текстовий процесор Microsoft Word, форматування тексту та його елементів. Робота з документами. Оброблення табличних даних: сортування, обчислення за формулами. Оформлення таблиць.

Характеристика Excel. Робота з даними в Excel. Обчислення та редагування в Excel. Введення формул і розрахунків: майстер функцій, автододавання, автообчислення. Створення діаграм та графіків. Бази даних в Excel. Створення діаграм за допомогою програми Майстер діаграм. Робота з макросами. Основи створення навчальних додатків у програмному середовищі Visual Basic.

Безпосередній режим виконання команд. Основні визначення та характеристики об'єктів. Принципи створення і робота додатків. Діалогове вікно Властивості (Properties) і робота з ним. Форма і її характеристики. Елементи керування.

Загальні питання створення додатків. Структура і збереження простого проекту. Лінійний алгоритм: постановка задачі, конструювання інтерфейсу,

присвоєння імен формі, проекту, елементам керування. Запис коду проекту, збереження простого проекту. Використання функції InputBox для введення даних. Виведення даних методом Print.

Умовний оператор If Then Else. Оператор Select Case. Цикли типу For Next. Цикли типу Do Loop. Вкладені цикли, функція Format. Явне і неявне оголошення змінних. Процедури-функції Function. End Function. Процедури Sub...End Sub.

Файли. Операції з файлами. Режими доступу.

Графічні методи Visual Basic. Робота з масивами даних. Оператори роботи з рядками. Масиви даних. Опис і звернення до масивів. Динамічні масиви. Типові алгоритми роботи з елементами масивів.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Руденко В.Д., Макарчук О.М., Патланжоглу М.О. Практичний курс інформатики / За ред. Мадзігона В.М.– К. : Фенікс, 1997.– 304 с.

2. Комп'ютерна техніка. Комп'ютерні технології: Підручник для студентів вищих навчальних закладів / За ред.. О.І. Пушкаря. - К. : Видавничий центр „Академія”, 2003.- 704 с.

3. Дибкова Л.М. Інформатика та комп'ютерна техніка. –К. : „Академія”, 2002.- 320 с.

4. Глушаков С.В., Сурядный А.С. Персональный комп'ютер. – 5-е узд., доп. и перераб. / Худож.-оформитель А.С. Юхтман. – Харьков: Фолио, 2003.– 500 с.

5. Велихов А.В. Основы информатики и компьютерной техники: Учебное пособие. – 544с.- М.: СОЛОН-Пресс, 2003.

6. Браун С. Visual Basic 6: Учебный курс. – СПб: ЗАО „Издательство «Питер», 1999.

7. Глушаков С.В., Сурядный А.С. Персональный компьютер для секретарей и менеджеров: Учебный курс / Шеф-ред. С.В. Глушаков; Худож.-оформитель А.С. Юхтман. – Харьков: Фолио; М.: ООО «Издательство АСТ», 2001.– 500 с.

8. Глушаков С.В., Мельников И.В. Персональный компьютер. Учебный курс/ Худож.-оформитель А.С. Юхтман.– Харьков: Фолио; М.: ООО «Издательство АСТ», 2000.– 520 с.

9. Информатика в понятиях и терминах: Кн. для учащихся ст. классов сред. шк. / Г.А. Бордовский, В.А. Извозчиков, Ю.В. Исаев, В.В. Морозов; Под ред. В.А. Извозчикова.– М.: Просвещение, 1991.– 208 с.: ил.

10. Леонтьев В.П. Новейшая энциклопедия персонального компьютера 2002. – М.: ОЛМА-ПРЕСС, 2002. – 920 с.

Вступ до спеціальності

Процес навчання за напрямом підготовки бакалавра професійна освіта. Загальні відомості про підготовку бакалаврів професійної освіти на технологічному факультеті ДДПУ. Кваліфікаційні вимоги до бакалавра професійної освіти. Розподіл змісту фахової підготовки бакалавра професійної

освіти в навчальному плані. Перелік навчальних дисциплін та загальний зміст фахової підготовки. Вимоги до професійного відбору. Державна атестація бакалавра професійної освіти.

Одяг, його асортимент, основні функції та характеристики. Загальні відомості про одяг в системі «людина-одяг-середовище». Ієрархічна структура схеми основних функцій одягу. Асортимент швейних виробів. Класифікація одягу за призначенням. Класифікаційні характеристики одягу. Показники споживчих вимог до певного виду одягу.

Конструкція одягу, його крій та деталі. Конструкції моделі одягу та їх складові частини. Характеристика зовнішньої форми одягу. Силуетна форма одягу, крій. Членування поверхні деталей плечового та поясного одягу. Конструкційні лінії (зрізи) в одязі та їх назви. Деталі одягу та їх назви.

Загальне уявлення про костюм в контексті індивідуальної та світової культури. Розмежування технолого-конструкційних підходів до понять «одяг» та «костюм». Поняття «гарнітур», «туалет», «комплект», «ансамбль», «гардероб». Поняття «мода» та «стиль». Стиль та мода в одязі. Чотири основні стилі одягу ХХ століття. Сучасні стилі одягу.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Бердник Т.О. Моделирование и художественное оформление одежды. / Бердник Т.О. – Ростов н/Д: Фенікс, 2005. – 384 с.
2. Бердник Т.О. Дизайн костюма. / Т.О. Бердник, Т.П. Неклюдова – Ростов н/Д: Фенікс, 2000. – 448 с.
3. Бланк А.Ф. Практическая книга по моделированию женской одежды. / А.Ф. Бланк, З.М. Фомина – М.: Легпромбытиздат, 1991. – 256 с.
4. Зборовский Е.М. По законам красоты. / Е.М. Зборовский – М. : Советская Россия, 1988. – 176 с.
5. Кибалова Л. Иллюстрированная энциклопедия моды. / Л. Кибалова, О. Гербенова, М. Ламарова – Прага: Издательство «Артия», 1986. – 607 с.
6. Конструирование одежды с элементами САПР / Под ред. Е.Б. Кобляковой. – М.: Легпромбытиздат, 2000. – 164 с.
7. Матузова Е.М. Разработка конструкций женских швейных изделий по моделям. / Е.М. Матузова, В.И. Соколова, Н.С. Гончарук – М.: Легкая и пищевая промышленность, 1983.
8. Ніколаєва Т.В. Тектоніка формоутворення костюма: Навчальний посібник. – К. : Арістей, 2005. – 224 с.
9. Орленко Л.В. Терминологический словарь одежды. / Орленко Л.В. – М. : Легпромбытиздат, 1996. – 212 с.
10. Основы теории проектирования костюма / Под ред. Т.В. Козловой. – М.: Легпромбытиздат, 1988.– 351 с.
11. Пармон Ф.М. Композиция костюма. – М.: Легпромбытиздат, 1985. – 264 с.
12. Современная энциклопедия. Мода и стиль/Глав. ред. В.А. Володин. – М.: Аванта +, 2002. – 480 с.

13. Тэтхем К. Дизайн в моде. Моделирование одежды. Принципы, практика, техника: подробное руководство для дизайнера одежды. – М.: РИПОЛ класик, 2006. – 144 с.

14. ДСТУ 2023-91 Деталі швейних виробів. Терміни та визначення. Чинний з 01.01.1993 - 20 с.

15. ДСТУ 2027-92 Вироби швейні й трикотажні. Терміни та визначення. Чинний з 01.01.1993 - 22 с.

Історія України

Історична пам'ять як фундамент національної ідентичності. Завдання курсу історії України у вищій школі. Нова парадигма історіописання – антропологізація історії та розширення горизонтів сприйняття історичного знання. Поняття історичної пам'яті. Історія як колективне уявлення про минуле. Суспільні функції, структура та етапи формування історичної пам'яті. Співвідношення індивідуального та колективного в структурі історичної пам'яті. Державна політика пам'яті. Політика пам'яті сучасної української держави.

Київська Русь – перша держава східних слов'ян. Формування цивілізаційного простору східного слов'янства: людські спільноти кам'яної та ранньозалізної доби на майбутній українській етнічній території, перші державні утворення Північного Причорномор'я, розвиток слов'янських племінних союзів в контексті державних об'єднань готів, гунів, аварів, Хазарського каганату та Візантійської держави. Основні наукові концепції слов'янського етногенезу. Київська Русь в національній історії України. Русь в цивілізаційному контексті. Візантійські та європейські впливи на формування державності у східних слов'ян. Період ранньофеодальної монархії (IX-X ст.): процес формування території, господарсько-економічного укладу, адміністрації. Закріплення дипломатичних стосунків з сусідніми державами, культурні та політичні впливи. Доба централізованої державності (к. X-XI ст.): кодифікація права, створення розвинутої адміністративної системи, формування власного варіанту писемної культури. Хрещення Русі на державному рівні, його цивілізаційне значення. Політична дезінтеграція Русі, перетворення централізованої держави на федерацію самостійних князівств: причини та наслідки.

Суспільні стани населення Київської Русі. Повсякденне життя в добу Середньовіччя. Роль степових тюркських етносів та Золотої Орди в історії Руської держави. Проблема історичної спадкоємності Київської держави.

Галицько-Волинська держава. Значення Галицько-Волинської держави у формуванні української політичної та культурної своєрідності. Галицько-Волинське князівство в історії Східної Європи. Стосунки Галицької та Волинської земель з Києвом. Об'єднання Галичини й Волині Романом Мстиславичем, його заходи щодо збирання земель Русі. Розбудова Галицько-Волинської держави Данилом Романовичем. Золота Орда як новий фактор європейської історії, її вплив на розвиток Галицько-Волинської держави. Стосунки з іншими руськими землями та європейськими країнами. Останній

розквіт держави за правління Юрія I. Специфіка соціального та культурного життя Галичини й Волині.

Литовсько-польська доба української історії (XIV – XV ст.). Землі Галичини та Поділля у складі Королівства Польського. Традиції шляхетського політичного життя, зміни в етнічному та конфесійному складі мешканців міст. Співіснування католицької та православної церков. Запровадження магдебурзького права. Активізація культурних контактів з Європою.

Київська, Волинська та Переяславська землі у складі Великого князівства Литовського. Форми державного суверенітету Русі, збереження культури та законодавства. Зовнішні та внутрішні причини зближення Литовської та Польської держав, законодавчий процес їх об'єднання від Кревської до Люблінської унії. Формування ранньомодерної української нації у складі Речі Посполитої. Конфесіоналізація церковного життя, значення в цьому процесі Берестейської унії.

Суспільно-політична та військова діяльність козацтва наприкінці XV – у першій половині XVII ст. Козацтво як спосіб життя на прикордонні, його етнокофесійна різноманітність. Перші історичні відомості про українських козаків. Роль козацтва у колонізації південних земель Королівства Польського та Великого князівства Литовського. Значення православної шляхти та духовенства як організаторів козацької самосвідомості. Заснування Д. Вишневецьким Запорозької Січі, її роль в загальноєвропейських процесах.

Козацтво в соціальній структурі Речі Посполитої: реєстрове козацтво як новий суспільний стан, його боротьба за власні політичні права. Взаємостосунки козацтва та православного духовенства. Творення ранньомодерної української нації: козацтво як політична складова, православні інтелектуали як творці духовності. Козацькі війни кінця XVI – початку XVII ст. як боротьба за національний суверенітет.

Українська національно-визвольна революція середини XVII ст. та становлення козацької держави. Причини і характер національно-визвольної революції 1648 – 1686 рр., її місце серед європейських революцій XVII ст. Б. Хмельницький в українській історичній пам'яті. Історичні обставини становлення козацької державності, роль сусідніх держав в цьому процесі. Війна Війська Запорозького з Річчю Посполитою, виборення автономії. Причини зближення з Московською державою, наслідки Переяславської угоди 1654 р. для подальшої долі української державності.

Різні політичні орієнтації козацької старшини та розкол Гетьманщини в 60-80-х рр. XVII ст. «Руїна» як історичний процес та ментальна категорія. Роль Польщі, Росії та Туреччини в подіях. Спроби політичної еліти об'єднати державу. Роль Запорозької Січі в подіях громадянської війни. Політичні результати подій Руїни та їх оцінка вітчизняними й зарубіжними істориками.

Гетьманщина, Правобережжя, Запорізька Січ та Слобожанщина у XVIII ст. Внутрішня політика гетьмана Мазепи, його державотворча діяльність. Роль Гетьманщини в становленні Російської імперії. Повстання І. Мазепи, його результати та оцінка цих подій в історіографії. Конституція 1710 р., її значення в історичній пам'яті України. Гетьманщина під зверхністю

Російської імперії після Полтавської поразки.

Становище українських земель у складі Речі Посполитої у XVIII ст. Гайдамацький та опришківський рух на Правобережжі та в Галичині, проблема його наукової оцінки. Поділи Речі Посполитої та доля українських земель. Ліквідація Запорозької Січі. Слобідська Україна у XVIII ст.

Між двома імперіями: політико-адміністративний та соціально-економічний стан українського суспільства наприкінці XVIII – на початку XX ст. Форми соціальної опозиції імперському режиму. Національно-культурне відродження. Територіальні зміни на землях України, їх економічні та адміністративні результати. Нові форми соціального управління, наступ на козацьку автономію. Формування в Україні нової моделі економічних відносин, зародження капіталістичних форм виробництва.

Дворянська опозиція імперському режиму та селянські повстання. Національно-культурне відродження в Україні: ідеї та етапи. Кирило-Мефодіївське товариство: ідеологія, діяльність, історичне значення. Відродження на Галичині, «Руська трійця». Громадівський рух Наддніпрянщини у 60-ті та 70-ті рр. XIX ст. Народовство в Галичині.

Модернізація економіки в Україні: загальноєвропейське та специфічне. Селянська реформа 1861 р. та аграрний сектор української економіки. Місце України у світовій економіці. Революція 1848 р. та початок модернізаційних процесів у західноукраїнських землях.

Робітничий рух в Україні в XIX ст.: виникнення революційної соціал-демократії. Земський рух як ліберальна опозиція. Студентство як авангард революційного руху. Галичина – «Український П'ємонт».

Українські землі на початку XX ст. Революція 1905 – 1907 рр. та Перша світова війна. Розвиток промисловості в Україні на межі століть. Становище сільського господарства. Столипінська аграрна реформа. Українські партії в Австро-Угорщині та Наддніпрянщині. Революція 1905 р., її вплив на політичні й культурні процеси в Україні.

Причини і характер Першої світової війни. Ставлення до війни різних класів і політичних партій в Україні. Воєнні дії в 1914—1916 рр. Нищення українства в роки війни. Українські січові стрільці. Загострення суспільно-політичних суперечностей в Україні в роки Першої світової війни.

Виклики революції. Перемоги і поразки українського державотворення (1917 – 1920 рр.). Причини, характер і періодизація революції. Українська Центральна Рада як головний орган управління Україною. (березень 1917 — квітень 1918 рр.) Більшовицький переворот. Проголошення Української Народної Республіки, радянсько-українська війна.

Українська держава часів гетьмана П. Скоропадського (29 квітня — 14 грудня 1918 р.). Проголошення Західноукраїнської Народної Республіки (ЗУНР). Окупація Північної Буковини, Бессарабії та Закарпаття іноземними військами. Українська Народна Республіка за доби Директорії (грудень 1918 — грудень 1920 рр.) Причини поразки і уроки Української національно-демократичної революції.

Створення комуністичного режиму в Україні. Україна в умовах

тоталітарного ладу. Утворення Української радянської соціалістичної республіки. Стосунки між більшовицькою Росією та УСРР. Політика «воєнного комунізму». Селянський повстанський рух в Україні. Культурні процеси в Україні. Рух українізації та «розстріляне відродження».

Перехід до нової економічної політики. Голод 1921-1923 рр. Умови входження України до Радянського Союзу. Поворот до політики «соціалістичних перетворень». Сутність радянської політики стосовно України. Здійснення колективізації сільського господарства. Голод 1932-1933 рр. Труднощі та успіхи індустріалізації. Соціалістичне змагання і стаханівський рух. Культурна революція: винищення носіїв української національної ідеї. Масові репресії – апогей державного терору. Підсумки сталінського керування та проблеми його сучасної інтерпретації.

Західноукраїнські землі у міжвоєнний період (1921 – 1938 рр.). Західна Україна у складі Польщі. Українські землі у складі Румунії. Закарпаття у складі Чехословаччини. Доба повоєнної стабілізації на західноукраїнських землях. Велика депресія в економіці європейських країн та її вплив на українців. Культурна політика східноєвропейських держав стосовно українців. Діяльність Організації українських націоналістів напередодні Другої світової війни.

Україна в Другій світовій війні (1939 – 1945 рр.). Роль радянсько-німецького договору 1939 р. в процесах, що призвели до початку бойових дій. Приєднання західних українських земель до СРСР. Процес радянзації, його неоднозначність. Початок німецько-радянської війни. Організація оборони країни. Бойові дії на території України, визначні військові операції та їх значення для ходу війни. ОУН і Німеччина – причини тимчасового зближення та остаточний перехід до протистояння. Фашистський окупаційний режим в Україні. Боротьба радянських партизан та Української повстанської армії з окупантами. Перелом в ході війни і початок визволення України. Завершення війни в Європі, капітуляція Німеччини. Українське суспільство у 1943-1945 рр.

Перше та друге повоснні десятиліття. Спроба реформування радянського суспільства М. Хрущова. Зміни у міжнародній обстановці та внутрішньополітичному житті України. Відбудова і подальший розвиток промисловості України. Становище в сільському господарстві у повоєнний період. Голод в Україні 1946—1947 рр. Культурне життя у повоєнні роки. Лібералізація суспільно-політичного життя. Розвиток економіки. «Шестидесятники» – філософія свободи. Опозиційний рух в УРСР, його варіанти. Духовне життя суспільства.

Два десятиліття застою (1966 – 1985 рр.). Міжнародне становище – гонка озброєнь та початок діалогу двох систем. Соціально-політичне життя СРСР та УРСР, його проблеми. Соціально-економічні проблеми доби «застою». Наростання кризи в суспільно-політичному житті. Дисидентський рух. Культурне та ідеологічне життя доби «застою».

Від бюрократичної «перебудови» до народження незалежної держави. Утвердження незалежної України. Спроби подолання системної кризи. Початок перебудовного процесу. Конституційна реформа та її наслідки. Крах командної економіки. Піднесення національно-визвольного руху. Початок

політичної структуризації суспільства. Суверенізація УРСР. Народження незалежної України.

Успіхи і труднощі державотворення в Україні. Формування політичної системи. Побудова незалежної держави. Конституційний процес. Сучасне політичне життя України. Проблеми реформування економіки. Основні напрями етнополітики. Шляхи духовного відродження народу. Україна і зовнішній світ. Свято Майдану та його уроки.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Основна

1. Бойко О. Д. Історія України: навч. посібник. – 3-тє вид., випр. і доп. – К., 2007. – 687с.
2. Борисенко М. В. та ін. Історія України: навч. посібник. – К., 2007. – 184с.
3. Бушин М.І. та ін. Історія України. Проблемні лекції. – Черкаси, 2012. – 522 с.
4. Зінько Ю.А. Бакалець О.А. Історія України з найдавніших часів до початку ХХІ століття. – Львів: Магнолія, 2010. – 579 с.
5. Калініченко В. В., Рибалка І. К. Історія України: Підручник – Х. : ХНУ ім. В.Н.Каразіна, 2004. – 628с.
6. Лановик Б. Д., Лазарович М. В.. Історія України: Навч. посібник. – К., 2003. – 733с.
7. Литвин В. М., Слюсаренко А. Г. та ін. Історія України: Навч.-метод. посібник для семінарських занять. – К., 2006. – 460с.
8. Литвин В.М. Історія України з найдавніших часів до 2004 року. – К., 2006. – 728 с.
9. Новітня історія України (1990 – 2000) / А.Г. Слісаренко та ін. – К., 2000. – 663 с.

Збірки документів:

1. Архів Коша Нової Запорозької Січі: В 4-х т. / Гол. ред. Сохань П.С. – К., 2006. – 1012 с.
2. Декларація про державний суверенітет України. Історія прийняття, документи, свідчення / Гол. ред. О. Барабаш. – К., 2010. – 868 с.
3. Збірник козацьких літописів / Упорядн. В. Шевчук, В. Кречотень, Р. Іванченко. – К.: Дніпро, 2006. – 976 с.
4. Енциклопедія голодомору 1932-1933 рр. в Україні: Зведений реєстр архівних документів (Спеціальний розділ офіційного веб-порталу Державного комітету архівів України)
5. Історія України. Документи. Матеріали: Посібник / В. Ю. Король. – К., 2002. – 448с.
6. Кудлай О.Б. Українська Центральна Рада. Протоколи I-IV сесій. – К., 2015. – 222 с.
7. Купчинський О. Акти та документи Галицько-Волинського князівства XIII – першої половини XIV ст. – Львів, 2004. – 1285 с.
8. Національно-визвольна війна в Україні 1648-1657 рр.: Збірник за документами актових книг / Упоряд. Сухих Л.А., Страшко В.В. – К., 2008. –

1012 с.

9. Українська ідентичність і мовне питання в Російській імперії: спроба державного регулювання (1847-1914): Збірник документів і матеріалів / Відп. ред. В. Боряк. – К., 2013. – 810 с.

10. Універсали українських гетьманів / Ред. П. Сохань. – К., 2004. – 1118 с.

Додаткова

1. Барановська Н. Суспільний вимір Чорнобильської катастрофи / Н. Барановська // Український історичний журнал. – 2005. - № 2. – С. 129 – 145.

2. Верменич Я.В. Донбас у контексті теорій порубіжжя: соціогуманітарний аналіз / Я.В. Верменич // Український історичний журнал. – 2015. - № 1. – С. 108 – 135.

3. Веселова О. Післявоєнна трагедія: голод 1945 – 1946 рр. в Україні / О. Веселова // Український історичний журнал. – 2006. - № 6. – С. 98 – 124.

4. Віднянський С.В. Чому та як Українська РСР стала однією з країн-засновниць ООН / С.В. Віднянський // Український історичний журнал. – 2015. - № 6. – С. 175 – 195.

5. Генега Р.Я. Формування радянського соціального простору у Львові (1944 – 1953 рр.) / Р.Я. Генега // Український історичний журнал. – 2014. - № 6. – С. 77 – 92.

6. Головка О.Б. Держава Романовичів та Золота Орда / О. Головка // Історичний журнал. – 2007. - № 1. – С. 2 – 11.

7. Горобець В.М. «Чорна рада» 1663 р.: подія та її соціополітичний контекст / В.М. Горобець // Український історичний журнал. – 2013. - № 4. – С. 78 – 112.

8. Гуржій О.І. Проблема збереження територіальної цілісності Гетьманщини за царювання Петра I / О.І. Гуржій // Український історичний журнал. – 2015. - № 3. – С. 73 – 88.

9. Даниленко В.М., Деревинський В.Ф. Державницька діяльність В. Чорновола (1990 – 1999 рр.) В.М. Даниленко, В.Ф. Деревинський // Український історичний журнал. – 2013. - № 4. – С. 8 – 26.

10. Іщенко О.С. Володимир Мономах в українській історичній пам'яті / О.С. Іщенко // Український історичний журнал. – 2015. - № 1. – С. 11 – 26.

11. Казьмирчук Г., Латиш Ю. Рух декабристів: дискусійні питання та спроба їх розв'язання / Г. Казьмирчук, Ю. Латиш // Український історичний журнал. – 2005. - № 6. – С. 50 – 56.

12. Кентій А., Лозицький В. Партизанський рух 1941 – 1944 рр. в Україні / А. Кентій, В. Лозицький // Український історичний журнал. – 2005. - № 3. – С. 3 – 16.

13. Козицький М. Революція 1905 – 1907 рр. і формування багатопартійності / М. Козицький // Історичний журнал. – 2005. - № 1. – С. 8 – 18.

14. Котляр М. Шляхи християнства на Русь (легендарні й реальні) / М. Котляр // Український історичний журнал. – 2008. - № 5. – С. 4 – 12.

15. Котляр М.Ф. Еволюція суспільного життя Київської Русі (до середини XII ст.) / М.Ф. Котляр // Український історичний журнал. – 2015. - № 3. – С. 21 -37.

16. Кульчицький С. Україна: суспільство й держава на терезах історії (1991 – 2006 рр.) / С. Кульчицький // Український історичний журнал. – 2006. - № 4. – С.

15 – 32.

17. Кульчицький С. ХХ з'їзд КПРС – переломний пункт в історії радянського комунізму / С. Кульчицький // Український історичний журнал. – 2006. - № 2. – С. 106 – 129.
18. Кульчицький С.В. Український Голодомор у контексті сталінської «революції згори» / С.В. Кульчицький // Український історичний журнал. – 2013. - № 6. – С. 18 – 45.
19. Левчук Н. М. Втрати сільського і міського населення України внаслідок Голодомору 1932-1933 рр.: нові оцінки / Н.М. Левчук // Український історичний журнал. – 2015. - № 4. – С. 84 – 113.
20. Лисенко О. Друга світова війна як предмет наукових досліджень та феномен історичної пам'яті / О. Лисенко // Український історичний журнал. – 2004. - № 5. – С. 3 – 16.
21. Лисенко О. Підсумки Другої світової війни та Україна / О. Лисенко // Український історичний журнал. – 2005. - № 6. – С. 12 – 138.
22. Лисенко О.Є. Важкий шлях до миру: українське суспільство та влада у середині 1940 – на початку 1950-х років / О.Є. Лисенко // Український історичний журнал. – 2015. - № 5. – С. 19 – 53.
23. Любовець О.М. Політична опора гетьманату Павла Скоропадського / О.М. Любовець // Український історичний журнал. – 2013. - № 3. – С. 31 – 45.
24. Любовець О.М. Проблема української державності в програмах і діяльності українських політичних партій (березень – листопад 1917 р.) / О.М. Любовець // Український історичний журнал. – 2003. - № 4. – С. 22 – 29.
25. Машкін О.М. П. Столипін та Україна / О.М. Машкін // Український історичний журнал. – 2012. - № 2. – С. 73 – 98.
26. Моця О. Київська Русь і країни Європи: характерні риси східнослов'янської державності, рівні міжнародних відносин та напрями контактів / О. Моця // Український історичний журнал. – 2007. - № 1. – С. 4–20.
27. Моця О.П. Синьоводська битва та її наслідки в контексті історії середньовічної Європи / О.П. Моця // Український історичний журнал. – 2012. - № 2. – С. 4–11.
28. Русина О.В. Міжконфесійні взаємини й суспільно-політичні рухи XV – початку XVI ст. на теренах України / О. Русина // Історичний журнал. – 2007. - № 6. – С. 6–14.
29. Серов Д.О., Таїрова-Яковлева Т.Г. смерть Павла Полуботка в Петербурзі: як це сталося й що планував Петро I / Д.О. Серов, Т.Г. Таїрова-Яковлева // Український історичний журнал. – 2015. – № 6. – С. 58 – 69.
30. Смолій В.А., Степанков В.С. Богдан Хмельницький: соціально-політичний портрет / В.А. Смолій, В.С. Степанков. – К., 2013. – 656 с.
31. Стяжкіна О.В. Жінки України в повсякденні окупації: відмінності сценаріїв, інтенції й ресурси виживання / О.В. Стяжкіна // Український історичний журнал. – 2015. - № 2. – С. 42 – 67.
32. Хахула Л.І. Державотворчі та національно-демократичні процеси в Україні 1990 – 2014 рр. / Л.І. Іщенко // Український історичний журнал. – 2015. - № 1. – С. 92 – 108.

33. Яковенко Н. Нарис історії середньовічної та ранньомодерної України / Н. Яковенко. – К., 2006. – 584 с.
34. Якубова Л.Д. Процес українського націєтворення vs імперські практики маргіналізації на Донбасі (XVIII – початок XXI ст.) / Л.Д. Якубова // Український історичний журнал. – 2015. - № 4. – С. 173 – 189.

Історія української культури

Культура як спосіб буття людини і національної спільноти. Структура культури: духовна, матеріальна, фізична. Феномен української культури та її самобутність. Провідні функції культури в процесі українського державотворення. Знаки і символи української етнокультури та їх вияв у сучасній культурі. Національна культура і мова. Мовні і психологічні особливості українського народу, формування його світогляду. Історична еволюція поглядів на українську культуру: українська наукова думка про сутність культури та культурно-історичний процес на українських землях, становлення і розвиток культури українців. Українознавчі культурологічні студії XIX — XX ст. Джерела та історіографія курсу.

Гене́за української культури. Закономірності культурного розвитку людства та їх проекція на історію української культури. Історичні та геополітичні умови формування української культури. Історична типологія української культури: від етнічного самовизначення до національного стилетворення. Українська культура: основні етапи розвитку, носії українського культурного процесу. Місце первісної культури в історії української культури. Етнологічні основи українського культурознавства: проблеми етногенезу українців. Історичне місце та значення трипільської культури в історії української культури. Культури киммерійців, скіфів, сарматів, готів, гунів та їх вплив на формування української культури. Історико-культурний феномен античності. Античні традиції в культурному просторі України. Культура стародавніх слов'ян: вене́ди, анти, склавини. Зарубинецька та черняхівська культури. Життя, побут, світогляд стародавніх слов'ян. Язичницька культура. Місце і роль християнства у становленні та розвитку української культури.

Українське народознавство. Самобутність та провідні риси української культури: наукові дослідження про побут, звичаї, традиції, народну ношу, календарну обрядовість. Основні етапи зародження, становлення та розвитку українського народознавства. Провідні музейні 5 інституції та колекції. Розвиток етнографії та фольклористики на західноукраїнських землях у другій пол. XIX-на початку XX ст. М.Ф.Біляшівський, Д.М.Щербаківський, Д.І.Яворницький, І.С.Свенціцький. Роль літературно-мистецької еліти у становленні і розвитку українського народознавства. Сучасний стан та перспективи народознавства в Україні.

Звичаї і побут українського народу. Народні знання, світоглядні уявлення, вірування та мораль. Релігія в житті українського народу. Звичаї та обряди українців: обрядовість зимового та весняного циклів. Літні та осінні звичаї та обряди. Народний календар. Громадський побут і звичаєвість. Сім'я і

родинна обрядовість. Основні галузі господарства і заняття населення: хліборобство, тваринництво; допоміжні заняття і промисли: бджільництво, мисливство, рибальство, збиральництво, чумацтво та ін. Промисли та ремесла: ткацтво, килимарство, вишивка, плетіння, художня обробка шкіри, деревообробництво, гончарство, гутництво, ливарництво й художній метал, іграшки, писанкарство, витинанки. Транспорт і засоби пересування. Поселення і житло. Народна архітектура. Українське національне вбрання. Їжа та харчування. Народне образотворче мистецтво. Семантичний, образний та іконографічний контекст східнослов'янського язичництва в українському фольклорі, мистецтві, творчості. Визвольна Війна в усній народній творчості. Відміни та форми культури Нового часу: масова та елітарна, народна, сільська і міська, сакральна, світська. Техніцистська цивілізація і фольклор. Культурні сценарії діяльності і стереотипи. Специфіка сучасного культурного контексту в його структуруванні довкола теми пам'яті.

Духовна культура України: школа, освіта, наука. Особливості духовної культури України: український культурний архетип, національна символіка. Проблеми східно-західного дуалізму української культури. Архетипи і символи в історичному часі. Духовна культура Київської Русі. Візантійські впливи на культуру Київської Русі. Творці кириличного письма. Давньоруське літописання. Монастирі та Лаври як центри української релігійної духовності: Києво-Печерська, Почаївська, Унівська лаври; Крехівський монастир. Софійність української культури. Основні тенденції розвитку пізньосередньовічної культури України. Історичний шлях національної освіти та шкільництва в Україні. Запорізька Січ: світогляд та ідеологія українського козацтва. Братський рух за реформи церкви й освіти в Україні: причини виникнення та значення у розвитку української культури. Острозька та Києво-Могилянська академії — духовні центри української культури. Могилянство, як національний феномен культурного розвитку. Розвиток освіти та науки України (від XIX ст.). Культурно-освітницька діяльність та поетична творчість Григорія Сковороди, погляди видатного українського мислителя на особисту культуру. Львівський, Харківський, Київський, Одеський університети — освітньо-наукові центри України. Місце і роль Тараса Шевченка в духовній культурі України. «Руська Трійця» в духовній культурі України. Національно-культурне Відродження XIX ст. у Галичині: шкільництво, освіта. «Просвіта», Наукове товариство б ім. Т.Шевченка, «Рідна Школа», недільні школи, Громадівський рух, Київська археографічна комісія та ін. культурницькі установи та інституції у розвитку культури України.

Літературний процес в Україні: від давнини до сучасності. Обсяг і зміст поняття «література» на історичних відтинках: від усної словесності до писемності. Література княжої Русі-України: перекладна та оригінальна. Найдавніші книги /«Остромирове Євангеліє», «Ізборники кн.Святослава» 1073, 1076, «Житьє и хождение Данила русьския земли игумена»/. Мислителі України-Руси і книжна справа. Мистецтво оформлення книги: книжкова мініатюра середньовіччя. Апокрифічна, агіографічна та паломницька література. «Слово о полку Ігоревім». Початки українського книгодрукарства.

Українська друкована книга і мистецтво книжкової графіки XVI-XVII ст. Українська полемічна література (хронологічні межі та особливості). Творчість письменників-полемістів XVI ст. Зростання ролі літератури в XVII-XVIII ст.: перегляд літературної форми. Формування української літературної мови в кінці XVIII- на початку XIX ст. І.Котляревський. Граматика. Перехід від романтизму до реалізму як загальнокультурного руху: харківська школа, «Руська трійця», Київські романтики і Кирило-Мефодіївське братство. Видавничий рух та літературно-публіцистичний процес в Україні у XIX ст. Наслідки Валуївського, Емського указів. Часописи «Основа», «Киевская старина», Записки НТШ, «Літературно-науковий вісник». Преса в Галичині. І.Франко. Українізація і літературний процес 1920-х рр. Літературна дискусія. Літературні об'єднання «Плуг», «Гарт», ВАПЛІТЕ, «Молодняк». Неокласики. Письменники «Розстріляного відродження». Внесок Б-І.Антонича в розвиток культури України. Українська література в умовах тоталітаризму 1930-х рр. та в час Другої світової війни. «Відлига». Наступ тоталітарної системи: «самвидав». Публіцистична і літературна діяльність українського шістдесятництва, його світове значення. Загублене покоління: літературний процес 1980-х. Культурологічна проблематика у творах сучасних українських літераторів.

Художня культура України. Українська художня культура: стилістика та зв'язок із культурно-історичним розвитком народу. Візантійський і романський; готичний, ренесансовий, бароковий та класицистичний стилі. Модерністська трансформація форм. Регіональні особливості художньої культури України: Особливості давньоруської архітектури (кін. X — поч. XII ст.). Візантійський вплив на естетику та архітектуру Русь-України /Софіївські собори, сакральне й світське будівництво/. Світове та європейське значення архітектури середньовічної України-Русь. Литовсько-польський період: проторенесанс. Європейський Ренесанс в художній культурі Львова. Українське бароко — яскравий феномен національно-культурної творчості XVII—XVIII ст.: українське, козацьке, мазепинське. Неоцінений внесок гетьмана Івана Мазепи у розвиток української культури. Архітектура, скульптурна пластика, особливості пластичного оздоблення архітектури. Творча спадщина Івана-Георгія Пінзеля в контексті європейського бароко. 7 Модернізм як художній метод у становленні новітньої культури міст. Збереження культурної спадщини як об'єктивна закономірність. Мистецтво України: зміни в образотворчості. Жанри і видові розмаїття українського малярства. Християнське мистецтво в Україні — витоки, особливості, перспективи. Монументальне малярство. Ікона: осередки, школи та твори. Канон і новації. Розвиток мистецтва іконопису в творчості майстрів іконописних шкіл (Алімпій, Андрій). Перші збережені іконостаси. Образотворче мистецтво І.Кондзелевича, І.Рутковича, Ф.Сеньковича, О.Білявського, Л.Долинського та ін. Вплив на зображення стилістики «козацького бароко». Поява у XVII ст. нових жанрів: історичного, батального, пейзажного, побутового, портретного. Класичний етап розвитку мистецтв у XVIII ст. Світський живопис: митці Петербурзької Академії мистецтв. Творчість Т.Шевченка. Українські художники-«передвижники». Товариство для розвою руської штуки (Львів, 1898). Літературно-мистецькі

течії на зламі століть та філософські ідеї, що каталізували їх появу. Взаємовідносини особистості і світу в українському експресіонізмі. Творчість О.Новаківського. Український авангард першого 10-ліття ХХ ст. Художня культура в тоталітарному суспільстві: в прокрустовому ложі методу соціалістичного реалізму. Риси європейської художньої культури ХХ ст. в культурі України. Мистецькі здобутки українців-емігрантів в ХХ ст.: всесвітньовідомі, не знані на Батьківщині. Проблема спадкоємності в стилістичній ситуації України ХХ ст. Неостилістичні течії. Львів художній на тлі мистецького розвитку України.

Музичне і театральне мистецтво в Україні: призначення в становленні і трансляції національної культури. Міфологічний (колективний) та епічний (колективно-індивідуальний) характер сприйняття та відтворення дійсності. Україна-Русь і театр Середньовіччя. Розвиток церковної музики і співу. Канти і псалми. Феофан Прокопович: «Владимир». Роль музики в шкільній драмі. Музична культура українського бароко. Хоровий концерт і його творці. М.Березовський, Д.Бортнянський, А.Ведель. Основні види і жанри музично-пісенної творчості українців. Становлення пісні-романсу. Національна музична культура ХІХ ст. М.Лисенко. Музичний театр. Професійний театр. Модернізм на межі ХІХ-ХХ ст. у театрі та драматургії. Український театр, як найвагоміший здобуток національної революції 1917-20 рр. Основні тенденції та суперечності культурних процесів у ХХ ст. Культурний рух в Галичині між світовими війнами ХХ ст. Роль великих спортивно-масових дійств у самоусвідомленні українців у міжвоєнному часі. Зародження Восьмої музи: фото- та кіномистецтво в Україні. Театр і музика доби тоталітаризму: в лещатах соцреалізму. Значення модерністських течій у становленні культури сучасності. Культуротворчий процес за умов колонізації та в час національної державності. Інтелектуальний карнавал 1990-х рр. та пошуки ідентичності новітнього театру в постмодерному просторі. Популярна та масова культура. Теле-радіо-простір України. Фестивалі, конкурси, телевізійні проекти. Причини кризового стану і його наслідки. Здобутки в галузі музики, театру, кіномистецтва. Тема 9. Українська культура новітньої доби: тенденції та перспективи. 8 Сучасна українська культура: оновлення, усвідомлення на етапі становлення державності. Модернізаційні процеси у світі та сучасній українській культурі. Постмодерність української культури в контексті світового розвитку. Східна Європа кін. ХХ ст. на шляху до відродження та роль культури в становленні незалежних держав. Зміст, провідні напрямки і проблеми українського національно-духовного становлення сучасності. Подолання догматизму та схоластики у дослідженнях суспільствознавців східноєвропейських країн. Демократизація як чинник національно-духовного відродження. Повернення народів видатних імен і творів культури. Носії та творці української культури та їх роль в державотворенні. Екологія культури. Теоретичні засади прогнозування культурного розвитку. Місце української національної культури у світовому та європейському цивілізаційних процесах. Культуротворча місія української діаспори, дисидентського руху, офіційної української радянської культури в ХХ ст.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Антофійчук В.І. Культурологія. Термінологічний словник: Навчальний посібник. – Чернівці: Книги – ХХІ, 2007. – 160 с.
2. Бартенев И.А., Батажкова В.Н. Очерки истории архитектурных стилей: Учеб. пособ. – М.: Изобр. Искусство, 1983. – 384 с.
3. Іванишин В., Радевич-Винницький Я. Мова і нація. Тези про місце і роль в національному відродженні України. – Дрогобич, 1994. – 218 с.
4. Історія світової та української культури: Підручник для вищ.закл.освіти/ В.А.Греченко та ін. – К.: Літера, 2002. - С.238-256, 431-462.
5. Історія української культури /За заг. ред. І.Крип'якевича. – К., 1994. –650 с.
6. Історія української та зарубіжної культури. Навч.посібник / С.М.Клапчук, В.Ф.Остафійчук, Ю.А.Горбань та ін. – К.: Знання-Прес, 2002. – С.235-248; 283-290; 305-312; 331-337.
7. Кордон М.В. Українська та зарубіжна культура: Курс лекцій. - К.: Центр навчальної літератури, 2005. – 584 с.
8. Культура і творча активність людини: 36. ст. / Відп. ред. Л.Т.Левчук. – К. : Либідь, 1992
9. Культурологія: Теорія та історія культури: Навч. посіб. Видання друге, перероблене та доповнене/ За ред. І.І.Тюрменко. – К.: Центр навч. літератури, 2005. – 368 с.
- 10.Культурологія: українська та зарубіжна культура: Навч. посіб./ За ред. М.М.Заковича. – К.: Знання, 2006. – 567 с.
- 11.Лекції з історії світової та вітчизняної культури: Навч. посіб. /За ред. Проф. А. Яртися. та проф.В. Мельника – Львів: Світ, 2005. – 568 с.
- 12.Огієнко Іван. Українська культура / Упоряд., авт. передмови та коментарів М.С. Тимошик. – К.: Наша культура і наука, 2001. – 342 с.
- 13.Теорія та історія світової і вітчизняної культури: Підручник / Авт. Н.Я.Горбач та ін. – Львів: Каменяр, 1992. – 166 с.
- 14.Українська та зарубіжна культура. Матеріали до лекцій: У 2 ч. – Львів: Львівська політехніка, 1997. – Ч.І. – 124 с.; Ч.ІІ. – 116 с.
- 15.Українська художня культура. Навч. посіб. / За ред. І.Ф. Ляшенка. – К.: Либідь, 1996. – 416 с.
- 16.Шевнюк О.Л. Українська та зарубіжна культура: Навч.посіб. – К.: Знання-Прес, 2002. – 277 с.
- 17.Яртісь А.В. Лекції з історії світової та вітчизняної культури. – Львів, 2005.

Малюнок та основи композиції

Основи зображувальної грамоти. Основи малювання. Зорове сприйняття – основа творчості. Матеріали для малювання. Папір. Графітовий олівець. Кольорові олівці. Акварель. Гуаш. Пензлики. Гумка. Техніка малювання і її різноманітність. Засіб нанесення на поверхню папера слідів від олівця, пера, пензлика – лінії, штрихи, мазки. Правило побудови форми зображення. Робоча поза – посадка. Учебний мольберт. Основні принципи техніки грамотного малюнку.

Малювання з натури. Поняття з нарису. Лаконічні засоби передачі значного змісту. Нариси, виконані у зв'язку з роботою над композицією.

Роль композиції в малюнку. Закономірності і засоби композиції. Композиція малюнку. Послідовність роботи над малюнком. Композиція орнаменту. Види орнаментів. Малювання орнаменту. Композиція костюму.

Лінійна та повітряна перспектива.. Основи виконання графічного малюнка. Малювання геометричних тіл та вапняних ваз. Малювання драпіровок і складок на тканині. Малювання натюрморту.

Малювання фігури та голови людини. Пропорції фігури людини. Будова фігури людини. Малювання голови людини. Особливості будова голови людини. Малюнок голови людини. Малюнок фігури людини. Малювання фігури людини або манекена за схемами.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Беда Г.В. Живопись / Г.В. Беда – М., 1965.
2. Изобразительное искусство. Учебно-методическое пособие для студентов педагогических институтов. 1 курс. – М.: Просвещение, 1985.
3. Изобразительное искусство. Учебно-методическое пособие для студентов педагогических институтов. 11 курс. – М.: Просвещение, 1986.
4. Изобразительное искусство. Учебно-методическое пособие для студентов педагогических институтов. 111 курс. – М.: Просвещение, 1987.
5. Изобразительное искусство. Учебно-методическое пособие для студентов педагогических институтов. 1У курс. – М.: Просвещение, 1988.
6. Костерин Н.П. Учебное рисование. Учебное пособие для учащихся педагогических училищ. – М.: Просвещение, 1980.
7. Кузин В.С. Психология: учебник для худ. училищ. / Под ред. Б.Ф. Ломова. – М.: Просвещение, 1974.
8. Найджел Рис Энциклопедия рисования. – М., «РОСМЭН», 2000.
9. Полякова Г.А. та ін. Образотворче мистецтво. Навчальний методичний посібник для вчителів. – Харків: «Скорпіон», 2001.
10. Секачева А.В. и др. Рисунок и живопись. Учебник для техникумов. – М.: Легкая и пищевая промышленность, 1983.
11. Терентьев А.Е. Рисунок в педагогической практике учителя изобразительного искусства. – М.: Просвещение, 1981.
12. Шорохов Е.В. Основы композиции: учебное пособие. – М.: Просвещение, 1979.
13. Шорохов Е.В., Козлов Н.Г. Композиция. Учебное пособие для педучилищ. – М.: Просвещение, 1976.

Виробниче навчання

Правила безпеки праці та пожежної безпеки на підприємстві легкої промисловості. Обладнання в швейному виробництві.

Ручні роботи в швейному виробництві. Пристосування та інструменти для виконання ручних робіт. Технічні умови, інструменти при виконанні ручних

робіт. Термінологія при виконанні ручних робіт. Прийоми виконання ручних робіт.

Машинні роботи. Графічне та умовне позначення операцій, строчки, матеріалу. Технічні умови при виконанні машинних робіт. Термінологія машинних робіт.

Волого-теплова обробка швейних виробів. Обладнання та пристосування для волого-теплових робіт. Технічні умови при виконанні волого-теплових робіт. Термінологія волого-теплових робіт.

Деталі крою швейних виробів. Обробка зрізів. Види виточок та їх обробка. Дрібні деталі та їх обробка. Обробка воланів, оборок, рюш.

По вузлова обробка швейних виробів. Обробка накладних кишень. Види рукавів без манжет і способи їх обробки. Види манжет, способи їх обробки, і з'єднання їх з рукавами. З'єднання рукавів з проймами.

Обробка кокеток та з'єднання їх з виробом.

Способи обробки пройм у виробках без рукавів.

Види комірів, їх обробка. З'єднання комірів з горловиною.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Батраченко Н.В., Головінов В.П., Каменєва Н.М. «Технологія виготовлення жіночого одягу»: Підручник для студентів професійно–технічних навчальних закладів. – К.: Вікторія, 2000. – 512 с.
2. Бердник Т.О. Швея. Портной легкой женской одежды. Учебное пособие для учащихся лицеев и средних профессионально-технических училищ. – Ростов н/Д.: Феникс, 2001-320с.
3. Борецька Є.Я., Малюга П.М. Технологія виготовлення легкого жіночого та дитячого одягу. – К.: Вища школа, 1991-367с.
4. Головина М.В., Михайлец В.М., Ямпольская А.М. Технология обработки деталей швейных изделий. – К.: Техніка, 1986-103 с.
5. Дорчинская Т.И. Швейное дело. - К.: Радянська школа, 1980-135с.
6. Егорова Р.И., Монастырская В.П. Учись шить. – М.: Просвещение, 1988.
7. Жак Лин Техника кроя. – М.: «Мега», 1992, с.80.
8. Кучер В. О., Степура А. О. «Обладнання швейного виробництва»: Навчальний посібник для професійно – технічних навчальних закладів. – К.: Вікторія, 2001. – 416с.
9. Крючкова Г.А. Технология и материалы швейного производства. – М.: Академія, 2003-378с.
- 10.Савостицкий А.В., Мелихов Е.Х. Технология швейных изделий. – М.: Легкая и пищевая промышленность, 1982-440с.
- 11.Силаева М.А. Пошив изделий по индивидуальным заказам. – М.: Академія, 2002-528с.
- 12.Справочник. Промышленная технология одежды. – М.: Легпромбытиздат.
- 13.Третьякова Л.И., Турчинская Е.Г. Методы обработки швейных изделий. – К.: Вища школа, 1988.

14. Труханова А.Т. Основы технологии швейного производства. – М.: Высшая школа, 2000-333с.

15. Труханова А.Т. Технология женской и детской одежды. – М.: Легкая и пищевая промышленность, 2000-335с.

16. Франц В.Я., Поливанов С.Ю., Сиротников Э.А. Разработка, сборка и наладка швейных машин. – М.: Легкая и пищевая промышленность, 1983-222с.

Нарисна геометрія

Зображення на кресленнях. Види, розрізи, перетини. Основні визначення і положення. Основні спрощення і умовності. Головний вид, його вибір і розташування в полі креслення. Визначення необхідної кількості зображень на кресленні. Зображення на додатковій площині проєкцій.

Застосування місцевих і додаткових видів. Зображення точок на поверхні предмета. Застосування складних розрізів.

Побудова і читання креслень з різною кількістю зображень.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Ботвинников А.Д. Об актуальных вопросах методики обучения черчению. – М. : Просвещение, 1983.

2. Ботвинников А.Д. Пути совершенствования методики обучения черчению. – М. : Просвещение, 1983.

3. Ботвинников А.Д., Вишнепольский И.С. Черчение в средней школе. – М. : Просвещение, 1989.

4. Василенко Е.А., Коваленко Л.Н. Задания по черчению на преобразования: Книга для учащихся. – Минск: Народная асвета, 1989.

5. Гервер В.А. творческие задачи по черчению. – М. : Просвещение, 1991.

6. Графические задачи на уроках черчения / В.Н. Виноградов, Е.А. Василенко, Е. Т. Жукова / Под ред. В.Н. Виноградова. – Минск: Народная асвета, 1984.

7. Кузьменко В.И., Косолапов М.А. Методика преподавания черчения. – М. : Просвещение, 1981.

8. Лернер И.Я. Дидактические основы методов обучения. – М. : педагогика, 1981.

9. Методика викладання креслення в школі / А.В. Верхола, В.Я. Науменко, В.Г. Мазур та ін. – К. : Радянська школа, 1989.

10. Науменко В.Я., Сидоренко В.К. Виконання технічних креслень в школі. – К. : Радянська школа, 1986.

Основи прикладної антропології та біомеханіка

Елементи анатомії та морфології людини. Антропометричні ознаки в системі біосоціальних ознак особливості споживача одягу. Загальні відомості про будову тіла людини. Загальна характеристика зовнішньої форми тіла людини (тулуба, шиї, верхніх та нижніх кінцівок). Прояви асиметрії в будові тіла людини. Основні морфологічні ознаки, які визначають зовнішню форму тіла людини. Статеві-вікова морфологія людини.

Методика та програма дослідження розмірів тіла людини для конструювання одягу за індивідуальним замовленням. Розмірні ознаки фігури людини, що необхідні для конструювання одягу. Способи їх визначення. Антропометричні вимірювання. Методика антропометричних досліджень. Загальні положення та основні принципи антропометричної методики. Основні антропометричні точки. Ознаки, які характеризують розміри і форму тіла людини. Основні антропометричні інструменти та пристосування. Програма та техніка вимірювань тіла людини.

Основні принципи побудови розмірної типології населення для конструювання одягу масового виробництва. Розмірна типологія населення. Провідні та підпорядковані ознаки типової фігури людини. Інтервал байдужості в розмірній типології населення. Антропометричні розмірно зростові стандарти в швейній промисловості.

Динамічна антропометрія та можливості її застосування у конструюванні одягу. Аналіз динаміки руху тіла людини. Антропометрія динамічних ознак тіла людини. Основні динамічні розмірні ознаки та методика їх вимірювання. Можливості застосування динамічних ознак при конструюванні лекал деталей одягу. Можливості застосування динамічних приростів розмірних ознак тіла людини для визначення оптимальної розтяжності текстильних матеріалів.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Базова

1. Дунаевская Т.Н. Размерная типология населения с основами анатомии и морфологии: Учебник для высш. учеб. заведений легкой промышленности/ Т.Н. Дунаевская, Е.Б. Коблякова, Г.С. Ивлева. - 2-е изд., испр. и доп. - М.: Легкая индустрия, 1980. - 216с.
2. Единая методика конструирования одежды СЭВ (ЕМКО СЭВ). Теоретические основы. - Т.1. - М.: ЦНИИТЭИлегпром, 1988..
3. Конструирование одежды с элементами САПР /Под ред. Е.Б. Кобляковой. - М.: Легпромбытиздат, 1988. - 464с.
4. Основы прикладной антропологии и биомеханики: учебник /Под ред. Е.Б. Кобляковой. - М.:ИИЦ МГУДТ, 2005. - 280с.
5. Павлова С.В. Основы прикладной антропологии и биомеханики. Лабораторный практикум: Учебно-методическое пособие для студ. спец. 260902 “конструирование швейных изделий” /С.В. Павлова — Улан-Уде: ВСГТУ, 2005. - 80с.
6. Пантелеева А.В. Основы прикладной антропологии: лабораторный практикум для студентов специальности 1-50 01 02 “Конструирование и технология швейных изделий” / А.В. Пантелеева, С.С. Алахова. - Витебск: УО “ВГТУ”, 2010. - 116с.
7. Размерная типология населения стран — членов ССВ /Т.Н. Дунаевская, Ю.С. Куршакова, П.И. Зенкевич и др. - М.: Легкая индустрия, 1974. -440с.
8. Размерная типология населения с основами анатомии и морфологии /Т.Н. Дунаевская, Е.Б. Коблякова, Г.С. Ивлева, Р.В. Ивлева; Под ред. Е.Б. Кобляковой:

Учеб. пособие для студ. учреждений сред. проф. образования. - М.: Мастерство; Издательский центр "Академия", 2001. - 288с.

9. Шершнева Л.П. Основы прикладной антропологии и биомеханики: Учебное пособие / Л.П. Шершнева, Т.В. Пирязева, Л.В. Ларькина. - М.: ФОРУМ: ИНФРА-М, 2004. - 144с

Додаткова

1. Агошков Л.А. Проектирование одежды рациональными ассортиментными сериями /Л.А. Агошков. - К.:КТИЛП, 1987. - 345с.

2. Безкоровайная Г.П. Проектирование детской одежды: Учеб. пособие для студ. высш. учеб. заведений /Г.П. Безкоровайная, С.В. Куренова; под общей ред. Г.П. Безкоровайная. - М.: Мастерство, 2000. - 96с.

3. Бланк А.Ф. Практическая книга по моделированию женской одежды /А.Ф. Бланк, З.М. Фомина. - М.: Легпромбытиздат, 1991. - 256с.

4. Братчик И.М. Конструирование женской легкой одежды /И.М. Братчик — К.: Вища школа, 1984. - 312с.

5. Коблякова Е.Б. Основы проектирования рациональных размеров и формы одежды /Е.Б. Коблякова. - М.: Легкая и пищевая промышленность, 1984. - 208с.

6. Конструирование моделирование одежды: Учеб. пособие для вузов /А.И. Мартынова, Е.Г. Андреева. - М.: Московская государственная академия легкой промышленности, 2002. - 216с.

7. Кузьмичев В. Китайские методы конструирования одежды /В. Кизьмичев//Ательэ. - 2003. - №1. - С. 42-44, №3. - С. 35-37.

8. Куршакова Ю.С. Проблемы размерной антропологической стандартизации для конструирования одежды /Ю.С. Куршакова и др. - М.: Легкая индустрия, 1978. - 256с.

9. Литвинова И.Н. Изготовление женской верхней одежды. Учебник для кадров массовых профессий /И.Н. Литвинова, Я.А. Шахова. -М.: Легпромбытиздат, 1987.-288с.

10. Маслюченко Д.А. Конструювання та моделювання сучасного жіночого одягу /Д.А. Маслюченко. - К.: Техніка, 1981. - 148с.

11. Матузова Е.М. Разработка конструкций женских швейных изделий по моделям /Е.М. Матузова, В.И. Соколова, Н.С. Гончарук. - М.: Легкая и пищевая промышленность, 1983.

12. Методика морфологических исследований и антропологии. - М.: МГУ, 1981.

13. Мешкова Е.В. Конструирование одежды: учеб. пособие /Е.В. Мешкова. - М.: Издательство Оникс, 2006. - 176с.

14. Основы морфологического и физиологического развития организма детей и подростков. - М.: Медицина, 1969.

15. Основы теории проектирования костюма /Под ред. Т.В. Козловой. - М.: Легпромбытиздат, 1988.

16. Рогова А.П. Основы конструирования мужской и детской верхней одежды /А.П. Рогова. - М.: Легпромбытиздат, 1986. - 206с.

17. Саламатова С.М. Конструирование одежды: Учеб. для средн. спец. учебн. заведений/С.М. Саламатова. - М.: Легкая и пищевая промышленность, 1984. - 272с.
18. Саламатова С.М. Основы конструирования одежды: Учебн. пособие для учащихся техникумов легкой промышленности/С.М. Саламатова. - М.: Легкая индустрия, 1981. - 192с.
19. Трухан Г.Л. Конструирование одежды промышленного производства на основе комплексного решения задач проектирования /Г.Л. Трухан, В.И. Сивак. - К.: Знание, 2000. - 198с.
20. Трухан Г.Л. Конструирование одежды промышленного производства /Г.Л. Трухан. - К.: Техника, 1999. - 230с.
21. Янчевская Е.А. Конструирование верхней женской одежды /Е.А. Янчевская. - М.: Легпромбытиздат, 1989.- 153с.
22. Янчевская Е.А. Конструирование одежды: учебник для студентов высш. учебн. Заведений /Е.А. Янчевская. - 2-е изд. испр. -М.: Издательский центр «Академия». 2010. - 384с.

Нормативні документи

23. ГОСТ 17521-72. Типовые фигуры мужчин. Размерные признаки для проектирования одежды.
24. ГОСТ 17522-72. Типовые фигуры женщин. Размерные признаки для проектирования одежды.
25. ГОСТ 17916-86. Фигуры девочек типовые. Размерные признаки для проектирования одежды. - Введ. 01.01.87г.
26. ГОСТ 17917-86. Фигуры мальчиков типовые. Размерные признаки для проектирования одежды. - Введ. 01.01.87г.
27. ОСТ 17-325-86. Изделия швейные, трикотажные, меховые. Фигуры мужчин типовые. Размерные признаки для проектирования одежды.
28. ОСТ 17-326-81. Изделия швейные, трикотажные, меховые. Типовые фигуры женщин. Размерные признаки для проектирования одежды.
29. СТБ ИСО 3635-2001. Одежда. Размеры. Определения обозначения и требования к измерению.
30. ГОСТ ИСО 3636-2004. Обозначение размеров одежды. Одежда верхняя для мужчин и мальчиков.
31. ГОСТ ИСО 3637-2004. Обозначение размеров одежды. Одежда верхняя для женщин и девочек.

Хімія полімерів

Систематизація, розширення і поглиблення знань та вмінь з хімії високомолекулярних сполук (ВМС). Елементний і молекулярний склад ВМС. Неорганічні і органічні ВМС. ВМС-речовина. ВМС-суміш гомологів. Склад природних і синтетичних ВМС набутих студентами в курсі хімії.

Формування знання про склад, будову, номенклатуру, властивості та області застосування високомолекулярних сполук і матеріалів на їх основі;

Формування знання про способи одержання та методи дослідження полімерів та матеріалів на їх основі.

Набути вміння одержувати високомолекулярні речовини реакцією полімеризації та поліконденсації.

Навчитися досліджувати склад і будову полімерів та матеріалів на їх основі фізичними та хімічними методами.

Особливості складу, будови і властивості високомолекулярних сполук; номенклатуру високомолекулярних сполук; склад, будову, властивості, одержання, застосування різноманітних видів полімерів та матеріалів на їх основі.

Будова молекул ВМС. Хімічна будова молекул ВМС. Стереохімічна будова молекул ВМС. Надмолекулярна будова ВМС. Номенклатура ВМС. Стан і властивості ВМС. Агрегатний стан ВМС. Фізичні властивості ВМС. Механічні властивості ВМС. Електричні властивості полімерів. Оптичні властивості ВМС.

Хімічні властивості ВМС. Утворення ВМС (поліреакції). Полімеризація (ланцюжні полімеризації). Радикальна полімеризація. Катіонна полімеризація.

Аніонна полімеризація. Координаційна полімеризація. Ступінчаті поліреакції, їх особливості. Поліприєднання. Кополімеризація. Поліконденсація.

Кополіконденсація. Теломеризація. Окремі представники синтетичних органічних ВМС. Неорганічні та елементорганічні ВМС. Природні ВМС. ВМС в діяльності людини. Матеріали на основі ВМС. Методи дослідження ВМС і матеріалів на їх основі. Ідентифікація ВМС і матеріалів на їх основі. Небезпечність ВМС і матеріалів на їх основі. Утилізація і знешкодження ВМС і матеріалів на їх основі. Сучасні проблеми і напрямки розвитку хімії ВМС.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Стrepихеев А.А., Деревицкая В.А. Основы химии высокомолекулярных соединений. – М.: Химия. – 1976. – 438 с.
2. Шур А.М. Высокомолекулярные соединения. – М. : Высшая школа. – 1981. – 656 с.
3. Чертков И.Н. Эксперимент по полимерам в средней школе. – М. : Просвещение. – 1980. – 127 с.
4. Некрасов В.В. Руководство к малому практикуму по органической химии. – М.: Химия. – 1975. – 328 с.
5. Гауптман З., Грефе Ю., Ремане Х. Органическая химия. – М.: Химия. – 1979. – 832 с.
6. Оудиан Дж. Основы химии полимеров. – М.: Мир. – 1974. – 614 с.
7. Энциклопедия полимеров. – М.: Советская энциклопедия. – 1972. – т. 1. – 1224 с., 1974. – т. 2. – 1032 с., 1977. – т. 3. – 1152 с.

Основи кольорознавства

Світло. Фізична складова світла. Колір. Групи кольорів. Основні властивості кольорів. Змішування кольорів. Кольоросприйняття. Психологічний вплив кольору. Кольоровий символізм. Психологічні характеристики барв.

Типи гармоній. Гармонія кольорового контрасту. Гармонія родинних кольорів. Багатокольорова гармонія. Колір і форма. Закономірності взаємодії кольору і об'ємно-просторової форми.

Колір в композиції, одязі, інтер'єрі. Кольорові засоби композиції. Закономірності взаємодії кольору, світла і поверхні. Колір і матеріал. Гармонія кольорів в одязі. Гармонія кольорів в інтер'єрі. Значення кольору в формуванні художнього образу інтер'єру.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Печенюк Т. Кольорознавство: підруч. для студ. вищ. навч. закл. - К. : Грані-Т, 2010. - 192.
2. Агостон Ж. Теория цвета и ее применение в искусстве и дизайне. - М.: Мир, 1982.
3. Шумера С.С. Дизайн. Історія зародження та розвитку дизайну. Історія дизайну, меблів та інтер'єру. – К.: Центр навчальної літератури, 2004.
4. Художественное конструирование, проектирование и моделирование промышленных изделий. – М.: «Высшая школа», 1986.
5. Козлов В.Н. Основы художественного оформления текстильных изделий. – М.: Легкая и пищевая промышленность, 1981.
6. Шаньгина В.Ф., Клебанова И.И. Производство одежды из клетчатых тканей. – М.: Легкая и пищевая промышленность, 1983.
7. Козлов В.Н. моделирование женского платья в полоску. – М.: Изд. Научно-техн. литературы, 1961.
8. Пармон Ф.М. Композиция костюма. – М.: Легпромиздат, 1985.
9. Козлова Т.В. Основы теории проектирования костюма. – М. : Легпромбытиздат, 1988.
10. Козлова Т.В. Основы теории художественного оформления одежды. М. : Легкая индустрия, 1979.

Декан технологічного факультету

В.І. Бондаренко